

Uitspraak Klachtencommissie Cliënten GGZ Delfland

Inzake de klacht van

Mevrouw, klagster

tegen

GGZ Delfland, gevestigd te Delft (verweerder)
ten deze vertegenwoordigd door:
Mevrouw, psychiater.

De klacht is, buiten aanwezigheid van partijen, behandeld tijdens een zoomzitting op 7 april 2023. Klagster had aangegeven niet bij de zitting aanwezig te willen zijn. Hierop heeft de commissie verweerder laten weten in beginsel op basis van de stukken een beslissing te zullen nemen. Hiermee is door verweerder ingestemd.

De klachtencommissie bestond uit:
de heer prof., voorzitter
de heer drs., psychiater en
de heer, lid,
Ambtelijke ondersteuning werd verleend door mevrouw.

Stukken

- Klaagschrift, 28 maart 2023
- Schriftelijke reactie op het klaagschrift, ontvangen op 6 april 2023

Klagster heeft toestemming verleend aan de klachtencommissie om haar medisch dossier in te zien, indien en voor zover dat voor de beoordeling van de klacht relevant mocht worden geacht. Van deze mogelijkheid heeft de klachtencommissie gebruik gemaakt. Ook heeft klagster verweerder toestemming verleend gebruik te maken van haar medische gegevens ten behoeve van het opstellen van een verweerschrift.

Klacht

Het klaagschrift d.d. 28 januari 2023, opgesteld namens klagster door mevrouw I. Boelee, (pvp) betreft de volgende twee klachten:

- Het uitvoeren van verplichte zorg waarvoor inmiddels geen grondslag meer was binnen de lopende ZM. Bij de verplichte zorg ging het om beperking van de bewegingsvrijheid en opname in de accommodatie van 1 tot 13 maart 2023
- Vanwege het ontbreken van een correcte juridische grondslag, zijnde een zorgmachtiging, vordert klagster een niet in een bedrag vastgelegde schadevergoeding.

Feiten

Klagster is op 1 december 2022 opgenomen bij de zorgaanbieder op een gesloten afdeling, waar zij beperkte bewegingsvrijheid had. Op 24 september 2022 was een zorgmachtiging afgegeven. Deze is geldig tot 14 september 2023. In de zorgmachtiging is onder andere opgenomen dat gedurende een periode van maximaal drie maanden per (her)opname er van twee vormen van verplichte zorg gebruik mag worden gemaakt, namelijk het beperken van bewegingsvrijheid en de opname in een accommodatie. De termijn voor het verlenen van verplichte zorg zoals opgenomen in de zorgmachtiging was op 1 maart

2023 verlopen. Vanaf 1 maart 2023 was klaagster opgenomen en werd zij beperkt in haar bewegingsvrijheid zonder formele juridische basis voor de verplichte zorg.

Klaagster heeft de accommodatie tegen advies verlaten op 3 maart 2023 en is in de nacht van 6 op 7 maart 2023 door de politie teruggebracht en heropgenomen. Op 7 maart 2023 is er een aanvraag voor het wijzigen van de zorgmachtiging ingediend.

De klacht nader toegelicht

Klaagster stelt dat een grondslag ontbrak voor het verlenen van verplichte zorg in de periode van 1 maart 2023 tot 13 maart 2023. Zij heeft zich verzet tegen deze verplichte zorg en benoemt dat zij ten onrechte verplichte zorg heeft ontvangen. Zij verzoekt om die reden de schade te vergoeden die zij heeft geleden.

Verweerder licht toe dat klaagster verplicht was opgenomen in Schiedam. Klaagster heeft geen ziekte besef en ziekteinzicht en ziet hierdoor geen noodzaak voor het innemen van medicatie. Bij binnenkomst vertoonde klaagster een katatoon beeld, wat uiteindelijk levensbedreigend kan worden als een patiënt niet medicamenteus wordt behandeld. In de zorgmachtiging is de opname in een accommodatie alsmede beperking van de bewegingsvrijheid als verplichte zorg in crisissituaties voor maximaal drie maanden per (her)opname bepaald. Dit is een voor zorgverleners ongebruikelijke tijdsduur. Normaliter geldt een periode van 6 maanden of 1 jaar en krijgt de behandelaar tijdig een herinnering voor het aanvragen van een verlenging. Dat laatste is niet gebeurd en helaas heeft verweerder zelf zich onvoldoende tijdig gerealiseerd, dat een aanvraag voor verlenging moest worden gedaan in aanmerking genomen de gezondheidstoestand van klaagster. Toen eenmaal bekend was dat de zorgmachtiging niet toereikend was in de huidige situatie is de wijziging direct aangevraagd, op 7 maart 2023, nadat zij door de politie was teruggebracht. Bij terugkomst was wederom sprake van een toename van katatonie mede als gevolg van het feit, dat klaagster gedurende de periode van afwezigheid geen medicatie had ingenomen.

Beoordeling

Op grond van artikel 8:9 Wvggz kan de zorgverantwoordelijke, voor zover dit ter afwendings van een uit een psychische stoornis voortvloeiend ernstig nadeel noodzakelijk is, als uiterst middel beslissen tot het verlenen van verplichte zorg, zoals opgenomen in een crisismaatregel of zorgmachtiging.

Alvorens over te gaan tot toepassing van verplichte zorg zal de zorgverantwoordelijke nagaan of er wordt voldaan aan een aantal zorgvuldigheidseisen genoemd in artikel 8:9 van de wet. Daarnaast behoort ieder besluit tot verplichte zorg te voldoen aan de beginselen van proportionaliteit, effectiviteit, subsidiariteit en veiligheid.

Uitgaande van het klaagschrift, de schriftelijke reactie op de klacht, en de relevante informatie uit het medisch dossier, overweegt de klachtencommissie, met inachtneming van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg (Wvggz) als volgt.

Mevrouw is op 1 december 2022 bij verweerder op een gesloten afdeling opgenomen, met een zorgmachtiging. De beslissing verplichte zorg van 1 december 2023 omschrijft, in overeenstemming met de zorgmachtiging, een maximale duur van 2-3 maanden voor het verlenen van de verplichte zorg.

Zodoende eindigde deze periode op 1 maart 2023. Op 13 maart 2023 is een wijziging van de zorgmachtiging aangevraagd.

Mevrouw verlaat de instelling op 3 maart 2023 en blijft enkele dagen afwezig. Op 7 maart 2023 wordt zij door de politie in de nacht aangetroffen en weer teruggebracht naar de instelling.

De verplichte zorg in de periode van 1 maart 2023 tot en met 13 maart 2023, waarover is geklaagd, was niet in de zorgmachtiging opgenomen en mist derhalve een wettelijke grondslag. In de periode van 3 maart tot 7 maart 2023 is mevrouw tegen advies afwezig geweest, ongeoorloofd en in ieder geval ongewenst gezien de toestand van klaagster volgens de beoordeling van verweerder.

De rechtbank heeft in de zorgmachtiging bepaald dat verplichte zorg nodig is om het ernstige nadeel dat haar stoornis veroorzaakt, af te wenden. Zo ook verplichte zorg in de vorm van opname en beperking van de bewegingsvrijheid. Echter de duur van de genoemde termijn in de zorgmachtiging werd overschreden. Zodoende was er geen wettelijke grondslag om tot toepassing van deze verplichte zorg over te gaan – ondanks dat naderhand bleek dat is voldaan aan de criteria en zorgvuldigheidseisen die de Wvvgz stelt. De heropname op 7 maart jl., bevestigt de noodzaak tot het verlenen van zorg.

Op 7 maart 2023 is er een nieuwe beslissing verplichte zorg genomen en op deze dag is mevrouw beoordeeld en de situatie met haar besproken. Dit geschiedde onder de misvatting dat de verplichte zorg was opgenomen in de zorgmachtiging hetgeen niet het geval bleek te zijn. Dit werd erkend en op 13 maart 2023 werd de ZM gewijzigd en hierover is klaagster ingelicht, waarop zij contact heeft gezocht met de pvp. Tot die datum was het mevrouw niet bekend dat zij kennelijk zonder geldige grondslag in de instelling verbleef.

Of en welke schade klaagster als gevolg van het tijdelijk ontbreken van een juridische basis voor de beperkingen, die haar werden opgelegd heeft geleden staat niet vast en is ook door klaagster niet aangetoond. Vast staat naar het oordeel van de klachtencommissie dat er alle reden was, ondanks het tijdelijk ontbreken van een juridische basis voor het opleggen van beperkingen, dat verweerder gedurende de hele looptijd van de opname de keuze voor het opleggen van beperkingen heeft gemaakt in het belang van klaagster.

Vast staat daarnaast, dat klaagster zich 3 dagen van 3 maart tot 7 maart buiten de instelling heeft opgehouden alvorens zij door de politie werd teruggebracht.

Echter het enkele feit dat de wet niet in acht is genomen, rechtvaardigt een zekere compenserende genoegdoening. De klachtencommissie is van oordeel, dat de juridische (vorm)vereisten niet slechts een administratief en bureaucratisch ritueel zijn, maar ervoor bedoeld zijn de patiënt maximale rechtsbescherming te bieden. De commissie neemt hierbij in overweging dat de zorgmachtiging zodra de juridische omissie aan verweerder gebleken was, deze omissie op grond van zijn medisch oordeel zo snel mogelijk heeft hersteld.

Alles afwegende komt de klachtencommissie tot het volgende oordeel

De beslissing

De klacht van mevrouw is gedeeltelijk gegrond voorzover dit het niet tijdig in orde maken van het juridisch kader voor de periode van 1 maart tot 13 maart betreft.

Los van het feit, dat klaagster zich in die periode een aantal dagen aan toezicht en zorgt heeft onttrokken, acht de klachtencommissie een vergoeding op zijn plaats.

De schadevergoeding

De klachtencommissie bepaalt, dat de zorgaanbieder aan klaagster een schadevergoeding dient te betalen en stelt deze vast op een bedrag van 200 euro. Vast staat, dat van 1 tot 13 maart een correcte grondslag voor de vrijheidsbeperkende maatregelen ontbrak. Vast staat tevens dat dit zowel klaagster als verweerster was ontgaan. Vervolgens constateert de klachtencommissie dat klaagster met de kennis van het moment ten onrechte een aantal dagen buiten de instelling heeft verbleven alvorens door de politie te worden teruggebracht. Na terugkeer heeft verweerder op grond van een medisch oordeel er zorg voor gedragen, dat de zorgmachtiging werd bekrachtigd. De klachtencommissie is dan ook van oordeel, dat de geboden zorg met en zonder zorgmachtiging zeer noodzakelijk was en in het belang van klaagster. Op zich heeft klaagster op geen enkele wijze aangetoond dat er schade is geleden. Toch weegt voor de klachtencommissie het feit, dat niet tijdig zorg is gedragen voor het aanvragen van een verlenging van de zorgmachtiging zodanig zwaar dat zij heeft besloten dat de instelling een schadevergoeding dient te betalen en geeft daarmee aan hoe belangrijk zij de naleving van de geldende regels acht. De instelling dient dat uit te stralen naar medewerkers en cliënten, vooral omdat de regels de basis voor een veilige omgeving voor alle betrokkenen vormen.

Alles overwegende acht de klachtencommissie het billijk, dat de instelling een bedrag van € 200 aan klaagster voldoet.

Voorzitter

Secretaris

Deze beslissing is op 13 april 2023 aan betrokkenen medegedeeld. Deze beslissing is op 12 april 2023 op schrift aan betrokkenen toegestuurd.